

For English see page 2

Powództwa o zapłatę akcjonariuszy przymusowo wykupionych

W ostatnim okresie w naszej praktyce pojawił się problem powództw o zapłatę wytaczanych przez byłych akcjonariuszy, których akcje zostały przymusowo wykupione, przeciwko akcjonariuszom, którzy te akcje wykupili. Byli akcjonariusze kwestionują cenę akcji kilka lat po przymusowym wykupie uważając ją za zaniżoną i domagają się dopłaty do otrzymanych kwot.

Żądanie byłych akcjonariuszy pozbawione jest podstaw prawnych. Sposób ustalenia ceny wykupu przymusowego akcji określa prawo. Przepisy wyraźnie stanowią, że jedynym sposobem ustalenia rynkowej ceny akcji przymusowo wykupowanych jest wycena dokonana przez biegłego wybranego uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy. Warunki dokonania przymusowego wykupu, w tym cena wykupu, podlegają kontroli sądowej w trybie art. 422 i 425 Kodeksu Spółek Handlowych. Jeżeli zatem byli akcjonariusze czuli niezadowolone z powodu wysokości ceny ustalonej przez biegłego powinni byli, zgodnie z

Mec. Beata Karaś, b.karas@kochanskioffices.com.pl

procedurą przewidzianą w Kodeksie Spółek Handlowych, wystąpić do sądu o uchylenie uchwały jako mającej na celu pokrzywdzenie ich jako akcjonariuszy.

Gdyby wystąpienie na drogę postępowania sądowego teraz było zasadne, cała przewidziana prawem procedura przymusowego wykupu akcji i kontrola sądowa przewidziana w art. 422 i 425 Kodeksu Spółek Handlowych stałaby się bezcelowa i zbędna. Skoro jednak prawo przewiduje (i) szczegółową procedurę przymusowego wykupu akcji, oraz (ii) środki zaskarżenia, oznacza to że powództwo o zapłatę na drodze sądowej nie jest dopuszczalne. Gdyby sąd zasądził według żądania byłych akcjonariuszy byłoby to równoznaczne z uchyleniem uchwały walnego zgromadzenia i podważałoby opinię niezależnego biegłego. Takie postępowanie sądu stanowiłoby zatem jawne naruszenie art. 417 i 418 Kodeksu Spółek Handlowych.

For English see page 2

Wierzyciel w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

Dnia 14 września 2005 Sąd Najwyższy podjął uchwałę, w której stwierdził, że „z mocy egzekucyjnego zajęcia udziałów dłużnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wierzyciel nie może wykonywać uprawnień do uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników do głosowania nad uchwałami podejmowanymi przez wspólników”. Orzeczenie to ma niewątpliwie doniosłe znaczenia dla praktyki. Kodeks Spółek Handlowych nie regulował tej kwestii wprost, art. 185 ustalał jedynie warunki zbycia udziałów w drodze egzekucji w wypadku, gdy umowa spółki uzależniała tę czynność od zgody spółki lub w inny sposób ją ograniczała. Istniały kontrowersje odnośnie uprawnień jakie przysługują wierzycielowi w stosunku do spółki po zajęciu udziałów. W większości dominował pogląd, że wierzycielowi nie przysługują uprawnienia korporacyjne, jednakże pojawiały się również odmienne poglądy.

Artur Wdowczyk, a.wdowczyk@kochanskioffices.com.pl

Omawiane orzeczenie ustabilizuje niewątpliwie praktykę dotyczącą kwestii uprawnień wierzyciela po zajęciu udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Wyrażony w nim pogląd należy uznać za słuszny, lektura art. 185 ksh wskazuje na zamysł ustawodawcy by chronić spółkę przed możliwością wpływania na jej decyzje korporacyjne poprzez prowadzenie egzekucji z majątku jej wspólników w tym wypadku udziałów w spółce. Służyć ma do tego instytucja wyrażania zgody na zbycie udziałów przez spółkę. Postanowienie Sądu Najwyższego jednocześnie w wyraźny sposób oddziela uprawnienia korporacyjne (prawo udziału w zgromadzeniu wspólników i prawo do głosowania nad uchwałami podejmowanymi przez wspólników) od uprawnień majątkowych np. prawa do dywidendy.

[Wersja polska na stronie 1](#)

Payment claims from the squeezed out shareholders

Recently, in our practice, it has appeared the problem of complaints for payment of ex, squeezed out shareholders against shareholders who done the squeeze. Ex shareholders contest the price of shares some years following the squeeze out. Their baonly argumentation is that the price is lowered. They demand the current shareholders to pay additional sums to prices obtained previously.

This demand of ex shareholders has no legal basis. The way for etestimation of the price for shares in squeeze out procedure is strictly determined by the law. The law expressly says that the price is settled by an expert auditor chosen by the resolution of the general assembly. Conditions of the squeeze out, including the share price, are under court control on the basis of art. 422 and 425 of Commercial Companies Code. Therefore, if ex shareholders were not satisfied with the

Mec. Beata Karas, b.karas@kochanskioffices.com.pl

price fixed by the auditor they should havechallanaged the resolution chosing the auditor in a court action for its annulment, accodring to the particular procedure determined in the Commercial Companies Code.

If the challenge now was justified all the squeeze out procedures and court control determined in art. 422 and 425 of the Commercial Companies Code would be useless and redundant. But the law describes the details of (i) the squeeze out and (ii) means for its annulment. In consequence the suits for payment are groundless.

If the court approved the challenge of ex shareholders it would mean the annulment of the resolution of general assembly and would question the opinion of the independent expert. Such court decision would breach art. 417 and 418 of the Commercial Companies Code.

[Wersja polska na stronie 1](#)

Creditor in limited liability company

On the 14th of September 2005, the Polish Supreme Court decided that: "following the enforcement decision regarding the debtor's shares in a limited liability company, the creditor can not take part in the shareholders' meeting and vote over decisions made by the shareholders". The decision is of a great significance for the legal practice as it covers the issue that is not regulated directly by the Commercial Companies Code. Article 185 refers only to the sale of shares in the enforcement proceedings, if the company's articles of association limits the transferability subject to the company's consent. There used to be controversies concerning the creditor's rights in relation to the company after the shares' distraint. The predominant opinion was that the creditor had no corporation rights, but the opposite opinions also existed.

Artur Wdowczyk, a.wdowczyk@kochanskioffices.com.pl

The discussed decision will undoubtedly stabilize the legal practice, in regard to the question of the creditor's rights after the distraint upon shares of a limited liability company. Most reputable legal commentators say that the decision is right, as art. 185 of the Commercial Companies Code protects the given company from potential influence on its decision made by the shareholder's creditor. The restriction regarding the company's consent for sale of shares serves this purpose. The decision of the Polish Supreme Court separates the corporate rights (to take part in the shareholders' meeting and to vote over decisions made by the shareholders) from the property rights, for example the dividend right, unambiguously.

Regulacja reklamy dziecięcej w polskim prawie.

Reklama dziecięca jest ogólnym pojęciem doktryny prawa, zgodnie z którym, szczególnej kwalifikacji podlega reklama, w której występuje dziecko - wykorzystany jest wizerunek lub głos dziecka. Ze względu na treść i sposób przedstawienia, reklama dziecięca może być odbierana, jako adresowana do dzieci i jako taka podlega ocenie z punktu widzenia przepisów prawa: art. 16 ust. 1 pkt. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej „u.z.n.k.”) oraz art. 16b ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (dalej „u.r.t.”).

W sytuacji, gdy charakter reklamy wskazuje, że jej odbiorcami nie są dzieci, podlega ona ocenie na zasadach ogólnych prawa reklamy, czyli całokształtu przepisów regulujących działalność reklamową. Nie oznacza to jednak, że nawet takie reklamy nie powinny być analizowane w oderwaniu od wpływu, jaki mogą wywrzeć na nieletnich, którzy mogą być odbiorcami reklamy. Sama okoliczność, że w reklamie bierze udział dziecko, zgodnie z doświadczeniem życiowym, może wpłynąć na zainteresowanie nieletnich taką reklamą.

W myśl art. 16 ust. 1 pkt. 3 „u.z.n.k.”, delikt nieuczciwej konkurencji stanowi wykorzystywanie w reklamie łatwości dzieci. Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny i zagranicznego orzecznictwa (w tym zakresie brak jest orzeczeń sądów polskich) chodzi tutaj o sytuacje reklamy, w której naiwność dzieci utrudnia lub wręcz uniemożliwia im racjonalną ocenę przedstawianej oferty. Wykorzystanie naiwności może również nastąpić poprzez wywołanie w dziecku przymusu psychicznego lub poczucia niższości.

Przepisy wprowadzone do „u.r.t.” dotyczące reklamy dziecięcej stanowią uzupełnienie i uszczegółowienie zasad z „u.z.n.k.” w stosunku do nadawców radiowych i telewizyjnych. „U.r.t.” posługuje się cywilistycznym terminem osoby niepełnoletniej, a więc osoby, która nie ukończyła 18 lat (art. 10 ust. 1 k.c.). Treść reklamy, wskazuje, że mamy do czynienia z osobami niepełnoletnimi, a w związku z tym zastosowanie mają przepisy art. 16b ust. 2 pkt. 1 - 4 oraz ust. 3 pkt. 4 „u.r.t.” Przepisy te zakazują nadawania reklam:

1) nawołujących bezpośrednio niepełnoletnich do nabywania produktów lub usług;

Mec. Robert Sagan, r.sagan@kochanskioffices.com.pl

2) zachęcających niepełnoletnich do wywierania presji na rodziców lub inne osoby w celu skłonienia ich do zakupu reklamowanych produktów lub usług;

3) wykorzystujących zaufanie małoletnich, jakie pokładają oni w rodzicach, nauczycielach i innych osobach;

4) w nieuzasadniony sposób ukazujących małoletnich w niebezpiecznych sytuacjach.

Ponadto, zgodnie z art. 16b ust. 2 pkt. 1 pkt. 4 „u.r.t.” reklama nie może zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich. Przepis ten znajduje bardziej szczegółowe rozwinięcie w przepisach „u.r.t.” dotyczących audycji, przede wszystkim poprzez podkreślenie, że szczególne zagrożenie dla takiego rozwoju stanowią te audycje, które zawierają treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponują przemoc (art. 18 ust. 3 „u.r.t.”) Audycje lub inne przekazy, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich, inne niż te, o których mowa w ust. 4, mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23 do 6 (art. 18 ust. 4 „u.r.t.”). Moim zdaniem należy przyjąć, że przepisy odnoszące się do audycji i regulujące zagrożenie fizycznego, psychicznego lub moralnego rozwoju małoletnich powinny mieć odpowiednie zastosowanie również do reklam, a co za tym idzie, również tego typu reklamy mogą być rozpowszechniane jedynie w porze nocnej. Ustawodawca, co prawda nie wymienił bezpośrednio reklam w przepisach art. 18 ust. 3 i 4 „u.r.t.”, a zgodnie z art. 4 pkt. 4 „u.r.t.”, „programem jest uporządkowany zestaw audycji radiowych lub telewizyjnych, reklam i innych przekazów, regularnie rozpowszechniany, pochodzący od jednego nadawcy”. Logicznie więc, taki trójpodział powinien mieć odpowiednie odzwierciedlenie również w art. 18 ust. 4. Pominięcie reklam w tym przepisie powoduje jednak, że reklamy, jako przekaz, byłyby w nieuzasadniony sposób „dyskryminowane” w stosunku do audycji i innych przekazów. Dlatego też, należy uznać w drodze wykładni funkcjonalnej, że możliwe jest nadawanie reklam zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich, inne niż treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc, wyłącznie w godzinach od 23 do 6.

Regulation on children's advertising in the Polish Law

Children's commercial is a general term of the doctrine of law, pursuant to which a commercial in which a child participates - with the use of child's image or voice, falls within a special qualification. In consideration of the content and a way of presentation, children's advertising can be perceived as addressed to children, and as such is a subject of assessment, in the understanding of the law regulations: Art. 16 of the Act. 1 item. 3 of the Act of combating unfair competition (hereinafter „A.C.U.C.”) and the Art. 16b of the Act. 2 item 1 and 2 of the Act from December 29, 1992 about radio and television (hereinafter „R.T.A.”).

In case, a character of a commercial indicates that its addressees are not children, it is subject to the assessment based on general rules of the advertisement law, that is the entirety of the provisions regulating advertising activity. It does not mean, however, that such commercials shall not be analysed, regardless the influence they can have on minors, being potential commercial addressees. The very circumstance of a child taking part in a commercial, according to the real life experience, can, in turn, influence minors' interest in such a Commercial.

Pursuant to the Art. 16 of the act 1 item. 3 of the Act of Combating Unfair Competition („A.C.U.C.”), a tort of unfair competition constitutes the fact of exploiting children's natural credulity in advertising. Compliant with the fixed opinions of the doctrine and foreign jurisdiction (so far no such judgements have been made by Polish courts), we deal with the case of the commercials in which children's natural naivety makes it more difficult or even impossible to make a rational assessment of the presented offer. Exploitation of naivety can also occur by evoking psychological compulsion or feeling of inferiority in a child.

Regulations introduced to the “R.T.A.” concerning minors' commercials constitute the supplement and further particulars of the rules from the „A.C.U.C.” in regard to the radio and television broadcasting stations. The Radio and Television Act uses the civil term of a minor person, that is a person below the age of 18 (Art. 10 of the Act. 1 of the Civil Code.). The content of the advertisements indicates that we deal with minors, therefore due to these regulations of Art. 16b of the Act 2 item. 1 - 4 and the Act. 3 item 4 „R.T.A.” The above provisions prohibit broadcasting the following advertisements::

Mec. Robert Sagan, r.sagan@kochanskioffices.com.pl

- 1) directly exhorting minors to purchase the goods or services being advertised;
- 2) encouraging minors to pressure parents or other persons in order to persuade them to buy the advertised products or services;
- 3) exploiting the special trust minors place in their parents, teachers or others;
- 4) unreasonably show minors in threatening or dangerous situations.

Furthermore, pursuant to the Art. 16b of the Act. 2 item. 1 item. 4 of the Radio and Television Act, commercial cannot have a mentally, physically or morally detrimental effect on minors. The above provision is described in more detailed way in regulations of the „R.T.A.” concerning transmissions, mostly by emphasising that commercials containing pornographic content or presenting violence in an unjustified manner constitute a special threat for children's self-development (Art. 18 Act. 3 „R.T.A.”) Broadcasts or other transmissions, containing scenes or content that can have negative influence on a proper physical, mental or moral development of minors, other than these, mentioned in the Act. 4, can be transmitted exclusively between 11 p.m. and 6 a.m. (Art. 18 of the Act. 4 „R.T.A.”).

In my opinion, it shall be acknowledged that the regulations concerning broadcasting and regulating physical, mental or moral development of minors shall have an appropriate application to advertisements as well, and consequently, this type of commercials can be broadcast exclusively at night. However, the legislator did not mention directly commercials in the regulations in the Art. 18 of the Act. 3 and 4 „R.T.A.”, and pursuant to the Art. 4 item. 4 „R.T.A.”, „ a program is considered to be an ordered set of radio or TV broadcasts, commercials and others that are broadcast regularly, coming from one source”. Thereby, logically, such three-sided division shall have an adequate reflection also in the Art. 18 of the Act 4. The omission of commercials in this provision can lead to the situation that commercials as messages would be unreasonably ‘discriminated’, regarding broadcast and other transmissions. That is why, it shall be acknowledged, in functional interpretation, that it is possible to broadcast advertisements containing scenes or messages that can have negative influence on proper physical, mental or moral development of minors; other than pornographic contents or unreasonably promoted violence, exclusively between 11 p.m. and 6 a.m..

Europejski Tytuł Egzekucyjny

21 stycznia 2005r. weszło w życie rozporządzenie nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r. o ustanowieniu Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (dalej: „Rozporządzenie”), które będzie stosowane w państwach członkowskich Unii Europejskiej począwszy od dnia 21 października 2005r. Rozporządzenie nadaje się również do bezpośredniego stosowania w Polsce, jednak niektóre kwestie pozostawia do uregulowania w przepisach prawa krajowego, czemu służy obecnie rozpatrywany przez Sejm projekt ustawy o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego („Ustawa”). Proponowany termin wejścia w życie Ustawy jest skorelowany z dniem, od którego będzie się stosować Rozporządzenie.

Rozporządzenie przewiduje, że pochodzące z jednego państwa członkowskiego UE orzeczenia sądowe, ugody oraz dokumenty urzędowe (np. akty notarialne, w których dłużnik poddał się egzekucji) dotyczące roszczeń o świadczenie pieniężne niekwestionowane przez dłużnika, będą mogły być wykonywane w innym państwie członkowskim w taki sam sposób, jak w państwie wydania. Odpadnie więc potrzeba wydłużania egzekucji takich roszczeń o procedurę uznania i stwierdzenia wykonalności orzeczenia/innego tytułu w państwie jego wykonania.

Wystarczy bowiem, że dane orzeczenie, ugoda lub dokument urzędowy zostanie zaopatrzone w państwie

Ewa Makowska, e.makowska@kochanskioffices.com.pl

wydania w zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego („zaświadczenie ETE”). Jedynym warunkiem wydania zaświadczenia ETE jest ustalenie przez sąd, że dany tytuł jest wykonalny w państwie wydania oraz dotyczy roszczenia niekwestionowanego przez dłużnika. W Ustawie natomiast proponuje się, aby zaświadczenia ETE wydawał sąd rejonowy, w którego okręgu dany tytuł został sporządzony.

Ustawa reguluje również wykonalność w Polsce wydanych w innych państwach UE orzeczeń/ugód/dokumentów urzędowych opatrzonych w tych państwach zaświadczeniem ETE. Ponieważ Rozporządzenie nie daje jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy takim tytułom należy nadawać klauzulę wykonalności, zamieszczony w Ustawie nowy przepis stwierdza, że dla wykonania Polsce wymagają jednak uzyskania klauzuli wykonalności.

Przyjęcie Ustawy umożliwi prawidłowe stosowanie w Polsce Rozporządzenia i pełne wykorzystanie możliwości, jakie stwarza ono w dziedzinie wzajemnego uznawania i wykonywania orzeczeń. W konsekwencji ułatwi to polskim obywatelom i polskim przedsiębiorcom wykonywanie w innych państwach UE wydanych na ich rzecz orzeczeń sądów polskich, ugód zawartych przed tymi sądami oraz sporządzonych w Polsce aktów notarialnych, w których dłużnik poddał się egzekucji.

European Enforcement Order

On January 21, 2005 the Regulation No 805/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 creating a European Enforcement Order for uncontested claims came into force (the "Regulation"). The Regulation shall be applied in the European Union Member States as of October 21, 2005. The Regulation is applicable for direct implementation in Poland, however, some issues are to be resolved by national regulations. Such regulations are provided for in a bill amending the civil procedure code (the "Bill") which is currently being examined by Sejm. The dates of coming into effect of the Bill and the Regulation are correlated.

The Regulation provides that judgements, court settlements and authentic instruments (e.g. Notary's deeds where debtor has submitted to the enforcement) on uncontested pecuniary claims that will be enforceable in other Member States in the same way as in the Member State of origin. Thus, there will be no need for additional procedures for a judgement's/another title's recognition and declaration of enforceability in the Member State of enforcement.

It shall be sufficient that judgements, court settlements and authentic instruments be provided with a European

Ewa Makomska, e.makomska@kochanskioffices.com.pl

Enforcement Order certificate (the "EEO certificate"). The only issuance condition of such a EEO certificate is the Court's assessment whether the title is enforceable in the state of origin and whether it regards a claim uncontested by the debtor. It is proposed in the bill that the EEO certificates be issued by District Courts competent for districts in which the titles were issued.

The Bill also regulates the judgements'/court settlements'/authentic instruments' issued in other Member States and provided with such countries' EEO certificates, enforceability in Poland. Due to the fact that the Regulation does not explicitly answer the question if such titles should be provided with an enforcement clause, the Bill sets that such titles need an enforcement clause to be enforceable in Poland.

Adoption of the Bill will enable the correct appliance of the Regulation in Poland and complete use of the possibilities that it creates as regards mutual recognition and enforcement of judgements. As a result it will make judgements, court settlements and notary's deeds on uncontested claims easier to be enforced by Polish citizens and Polish entrepreneurs in other EU Member States.

Które prawo?

Wszyscy wiemy, że prawo, zwłaszcza w stosunkach międzynarodowych ma tą swoistą właściwość zaskakiwania swoją 'obecnością'. Czasem jest to wrażenie pozytywne, często negatywne – bo np. okazuje się, że z uwagi na normy prawne państwa X, w którym zdarzyło się nam dokonać incydentalnej transakcji zobowiązani jesteśmy do poniesienia dotkliwych konsekwencji finansowych absolutnie nie przewidzianych w naszym systemie prawnym.

Prawne komplikacje tego rodzaju to ewidentny dowód na to, że staliśmy się bezpośrednimi uczestnikami i twórcami wydawałoby się tak odległych zjawisk jak globalizacja i regionalizacja.

Pierwszym obcym systemem prawnym, z którym spotka się polski przedsiębiorca lub jego zagraniczny partner będzie prawo Unii Europejskiej („UE”). Przepisy rozporządzeń WE obowiązują bezpośrednio w państwach członkowskich. Ich działanie jest więc porównywalne do mocy prawnej krajowych źródeł prawa, takich jak nasze rozporządzenia czy ustawy. Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia WE przedsiębiorcy muszą przestrzegać ich przepisów tak jak przepisów ustawy.

Dyrektywy to akty instrukcje. Obowiązują obywateli państw członkowskich dopiero z chwilą wprowadzenia do porządków krajowych regulacji w nim wskazanych (proces tzw. implementacji). Zasadniczo, więc to przepisy naszej ustawy czy innego aktu dostosowane do wymagań dyrektywy będą obowiązującymi na terenie Polski.

Decyzje obowiązują podmioty, do których są adresowane, zasadniczo nie są więc źródłem prawa powszechnie obowiązującego. Ich przepisy powinny jednak być stosowane przez sądy państw członkowskich jeśli są dostatecznie precyzyjne.

Patrycja Szot, LL.M., p.szot@kochanskioffices.com.pl

Kolejną warstwą prawa, z którą zetknie się przedsiębiorca uczestniczący w międzynarodowym handlu jest prawo wyznaczone przez tak zwane normy kolizyjne, inaczej prawo prywatne międzynarodowe. Wyobraźmy sobie np. umowę sprzedaży załóżmy komponentów aparatów telefonicznych produkowanych w Chinach i sprowadzanych do Polski przez spółkę z kapitałem niemieckim i siedzibą w Polsce. Umowa ta potencjalnie znajduje się w sferze oddziaływania co najmniej trzech systemów prawnych, w tym prawa wspólnotowego.

W celu uniknięcia niejasności, każde państwo ustanawia system norm, których zadaniem jest wskazanie jakie prawo należy stosować do oceny stosunku prawnego związanego z obszarem i tym samym systemem prawa więcej niż jednego państwa. W Polsce zasadniczym aktem w tym zakresie jest ustawa z 1965 r. prawo prywatne międzynarodowe. Na podstawie jej przepisów dany stosunek prawny, np. nasza umowa sprzedaży może być, w zależności od jego szczegółowych okoliczności, oceniana zgodnie z prawem polskim, chińskim lub jakimkolwiek innym systemem prawa.

Łatwo sobie wyobrazić, że normy kolizyjne poszczególnych państw często znacznie się między sobą różnią. Sytuacja taka ogranicza przewidywalność w obrocie międzynarodowymi i działa hamująco na jego rozwój. Zjawisku zróżnicowania norm kolizyjnych zapobiega się przez ujednolicanie norm prawa prywatnego międzynarodowego w drodze dwu lub wielostronnych umów międzynarodowych. Dlatego też nasza ustawa z 1965 r. wyraźnie przewiduje pierwszeństwo norm kolizyjnych ustanowionych w umowach międzynarodowych, których Polska jest stroną.

Należy również pamiętać, że proces ujednolicania norm kolizyjnych zachodzi również na płaszczyźnie prawa wspólnotowego.

KB&P BULLETIN

Polish-English Legal Magazine

No. 15, September-October 2005

Kochański Brudkowski & Partners

[Wersja polska na stronie 7](#)

Which law?

While entering international business relations each of us could be surprised with the presence, or to be precise with the application, of other system of laws. On some occasions, our impression in that regard could be positive, however often it is a negative one. It may appear for instance that the law of X country, where we enter an incidental transaction, obliges us to incur heavy financial burdens, not provided by our domestic legal system.

Such situations are an evident proof that now we have become the direct participants and, at the same time, creators of remote, as it seemed, phenomena of globalisation and regionalization.

The European Union Law ("EU") could be one of the first not domestic legal system that a Polish entrepreneur or his foreign partner would come across while doing his business in Poland. The EU legal system has somewhat special feature of neither being a foreign nor domestic law which in short is due to the quality of direct effect. For instance the provisions of the EC regulations are directly applicable in EU member states. Thus, their influence is comparable to the legal effect of the national sources of law such as regulations issued by Polish administration or parliamentary acts. At the time the EC regulation comes into force, entrepreneurs are obliged to observe their provisions as if they were provisions of domestic law.

The directives have the nature of instructions. They are binding in its entirety for the member states but not for the individuals. Member states must implement the directives into their legal orders by way of national legislation which in turn must be observed by the individuals. Therefore from the perspective of individuals these are the provisions of national legislation adjusted to the directives that will have a binding effect on the territory of the Republic of Poland and not the provisions of the directives

Patrycja Szot, LL.M., p.szot@kochanskioffices.com.pl
themselves (save some examples of the provisions that invest individuals with specific rights).

The decisions are binding only to their addressees. Thus, substantially they are not general source of law. Their provisions shall, however, be applied by domestic courts if they are sufficiently precise.

However, apart from the EU law, the entrepreneur taking part in international trade will very likely acknowledge, yet another layer of law relevant to his businesses. That would be the law applicable according to the rules on conflict of laws. Lets take, for instance, sales contract for telephone components that are manufactured in the Republic of China and imported to Poland by the company with German equity and the seat in Poland. The said contract potentially is under influence of, at least, three legal systems plus the EC law.

In order to avoid ambiguities in such international setting, the countries set out system of rules which determine the applicable law. In Poland Private International Law of 1965 remains the principal source of rules of conflict of laws. On the basis of its provisions, a particular relationship, for instance our sales contract, may be assessed pursuant to Polish, Chinese or any other law system, depending on its detail terms.

It is easy to imagine that the rules on the conflict of laws may significantly differ from one country to another. Such a situation would restrict predictability in international relations and adversely affects their development. In order to diminish such diversities private international law is subject to the unification process by way of bilateral or multilateral treaties. Therefore, the Polish act of 1965 distinctly accords priority of the international rules on the conflict of laws provided for in the treaties that Poland is party of. It shall be borne in mind that such unification process of takes also place on a level of the EC law.

CO NOWEGO W PRAWIE?

Wybrane akty prawne oraz zmiany prawa, które obowiązują od dnia:

1 września 2005 roku:

- Ustawa z dnia 30 czerwca o zmianie ustawy o Ordynacji Podatkowej;
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 sierpnia 2005 r. w sprawie wykazu gwarantów i poręczycieli uprawnionych do udzielania gwarancji lub poręczeń składanych jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych;
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 sierpnia 2005 r. w sprawie wzoru oświadczenia o rzeczach ruchomych oraz zbywalnych prawach majątkowych, które mogą być przedmiotem zastawu skarbowego;
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 sierpnia 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu i terytorialnego zasięgu działania urzędów celnych i izb celnych, których odpowiednio naczelnicy dyrektorzy są właściwi do wykonywania zadań w zakresie akcyzy na terytorium kraju.

3 września 2005 roku:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań związanych z połączeniem sieci telekomunikacyjnych;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie zakresu usługi zapewnienia minimalnego zestawu łączy dzierżawnych.

8 września 2005 roku:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie określenia grup produktów leczniczych oraz wymagań dotyczących dokumentacji wyników badań tych produktów.

13 października 2005 roku:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;

15 października 2005 roku:

- Rozporządzenie Ministra finansów z dnia 20 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji i sposobu przeprowadzania konkursu na stanowisko Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

17 października 2005 roku:

- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o zmianie Kodeksu Postępowania Cywilnego
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw.

LEGAL ALERT

The selected legal acts and law amendments, which come into force from:

1 September 2005:

- ✦ Act of June 30 for amendment of the Act of Tax Law;
- ✦ The Ordinance of the Minister of Finance of August 23, 2005 concerning index of guarantors and sureties entitled to grant warranties or guarantees as securities for tax obligations' fulfillment.
- ✦ The Ordinance of the Minister of Finance of August 25, 2005 concerning the declaration formula of movables and transferable property rights which may be a subject of the state treasury security;
- ✦ The Ordinance of the Minister of Finance of August 25 2005 amending the Ordinance concerning list and territorial range of activities of custom offices and chambers, whose adequate head directors are competent to fulfil tasks in regard to the excise duty on the territory of the Republic of Poland.

3 September 2005:

- ✦ The Ordinance of the Minister of Infrastructure of August 11, 2005 concerning the detail requirements of telecommunication network connection;
- ✦ The Ordinance of the Minister of Infrastructure of August 11, 2005 concerning the range of framework offer for telecommunication access;
- ✦ The Ordinance of the Minister of Infrastructure of August 11, 2005 concerning the extent of the service for the provision of the minimal set of lease broadband.

8 September 2005:

- ✦ The Ordinance of the Minister of Health of August 11, 2005 concerning specifying a group of medications and the requirements for documentation of research results of these products.

13 October, 2005:

- ✦ The Act of July 29, 2005 of changing perpetual usufruct right into real estate property right;

15 October, 2005:

- ✦ The Ordinance of the Minister of Finance of September 20, 2005 amending the ordinance concerning organisation and the method of conduct of contest for the post of President of the Polish Committee of Standardisation.

17 October, 2005:

- ✦ The Act of July 28, 2005 amending the Civil Procedure Code.
- ✦ The Act of July 28, 2005 amending the Act of Health Conditions of Food and Nutrition and some other issues.